

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Store Afdeling)

2. marts 2021 *

»Appel – statsstøtte – intervention ved et privatretligt bankkonsortium til fordel for et af dets medlemmer – medlemsstatens centralbanks tilladelse til interventionen – begrebet »statsstøtte« – tilregning til staten – statsmidler – indicier, der danner grundlag for at fastslå tilregningen af en foranstaltning – urigtig gengivelse af de retlige og faktiske omstændigheder – afgørelse, som fastslår, at støtten er uforenelig med det indre marked«

I sag C-425/19 P,

angående appel i henhold til artikel 56 i statuten for Den Europæiske Unions Domstol, iværksat den 29. maj 2019,

Europa-Kommissionen ved P. Stancanelli, L. Flynn, A. Bouchagiar og D. Recchia, som befuldmægtigede,

appellant,

de øvrige parter i appelsagen:

Den Italienske Republik ved G. Palmieri, som befuldmægtiget, bistået af avvocati dello Stato P. Gentili og S. Fiorentino,

Banca Popolare di Bari SCpA, tidligere Tercas-Cassa di risparmio della provincia di Teramo SpA (Banca Tercas SpA), Teramo (Italien), først ved avvocati A. Santa Maria, M. Crisostomo, E. Gambaro og F. Mazzocchi, derefter ved avvocati A. Santa Maria, M. Crisostomo og E. Gambaro,

Fondo interbancario di tutela dei depositi, Rom (Italien), ved avvocati M. Siragusa, G. Scassellati Sforzolini, G. Faella og A. Comino,

sagsøgere i første instans,

Banca d'Italia, Rom, ved avvocati M. Perassi, M. Todino, L. Sciotto og O. Capolino,

intervenient i første instans,

har

DOMSTOLEN (Store Afdeling),

sammensat af præsidenten, K. Lenaerts, vicepræsidenten, R. Silva de Lapuerta (refererende dommer), afdelingsformændene J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, A. Prechal, M. Ilešič, L. Bay Larsen, A. Kumin og N. Wahl samt dommerne E. Juhász, S. Rodin, F. Biltgen, K. Jürimäe, C. Lycourgos og N. Jääskinen,

* Processprog: italiensk.

generaladvokat: E. Tanchev,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 29. oktober 2020,

afsagt følgende

Dom

- 1 Med sit appelskrift har Europa-Kommissionen nedlagt påstand om ophævelse af Den Europæiske Unions Rets dom af 19. marts 2019, Italien m.fl. mod Kommissionen (T-98/16, T-196/16 og T-198/16, herefter »den appellerede dom«, EU:T:2019:167), hvorved Retten annullerede Kommissionens afgørelse (EU) 2016/1208 af 23. december 2015 om statsstøtte ydet af Italien til Banca Tercas (sag SA.39451 (2015/C) (ex 2015/NN)) (EUT 2016, L 203, s. 1, herefter »den omtvistede afgørelse«).

Retsforskrifter

- 2 I henhold til decreto legislativo, n. 385, e successive modifiche e integrazioni, Testo unico delle leggi in materia bancaria e creditizia (lovdekret nr. 385 med senere ændringer og tilføjelser, den konsoliderede bank- og kreditlov) af 1. september 1993 (GURI nr. 230 af 30.9.1993 og almindeligt tillæg til GURI nr. 92), i den udgave, som var gældende på tidspunktet for de pågældende faktiske omstændigheder (herefter »den italienske banklov«), fungerer Banca d'Italia (den italienske centralbank) som tilsynsmyndighed i banksektoren, og den skal sørge for at sikre fornuftig og forsigtig forvaltning af de virksomheder, der føres tilsyn med, overordnet stabilitet, effektivitet og et konkurrencedygtigt finansielt system, samt at lånereglerne overholdes.
- 3 Ifølge den italienske banklovs artikel 96, stk. 1, tiltræder de italienske banker en af de indskudsgarantiordninger, der er oprettet og anerkendt i Italien. Andelskasser tiltræder den indskudsgarantiordning, der er oprettet på deres område.
- 4 I overensstemmelse med den italienske banklovs artikel 96a, stk. 1, foretager indskudsgarantiordningerne tilbagebetalinger i tilfælde af tvungen administrativ likvidation af godkendte banker i Italien, idet disse ordninger imidlertid kan foreskrive andre interventionstilfælde og former for indgriben. I henhold til den italienske banklovs artikel 96b, stk. 1, litra d), giver Banca d'Italia bl.a. tilladelse til garantiordningernes interventioner »under hensyntagen til beskyttelsen af indskydere og banksystemets stabilitet«.

Sagens baggrund

- 5 Baggrunden for sagen er anført i den appellerede doms præmis 3-32 og kan med henblik på nærværende dom sammenfattes som følger.

De berørte virksomheder

- 6 Tercas-Cassa di risparmio della provincia di Teramo SpA (Banca Tercas SpA) (herefter »Tercas«) er en bank med privatkapital, der hovedsageligt udøver virksomhed i regionen Abruzzo (Italien). Banca Popolare di Bari SCpA (herefter »BPB«) er holdingselskab for en bankkoncern med privatkapital, som hovedsageligt udøver virksomhed i det sydlige Italien.
- 7 Fondo interbancario di tutela dei depositi (herefter »FITD«) er et privatretligt konsortium mellem banker, som blev stiftet på frivilligt grundlag i 1987. Dette konsortium, som er af gensidig karakter, blev oprettet med henblik på at opnå mål forbundet med konsortiets medlemmers fælles interesser.
- 8 Ifølge dets vedtægters artikel 1 har FITD til formål at sikre sine medlemmers indskydere. I 1996 blev FITD som følge af gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/19/EF af 30. maj 1994 om indskudsgarantiordninger (EFT 1994, L 135, s. 5) i den italienske retsorden anerkendt af Banca d'Italia som en af de indskudsgarantiordninger, der var godkendt til at virke i Italien, og som den eneste, som ikke-andelskasser kunne tiltræde.
- 9 I henhold til dets vedtægters artikel 27 skal FITD gribe ind i tilfælde af tvungen administrativ likvidation af et af dets medlemmer ved at tilbagebetale indskydernes indskud heri med op til 100 000 EUR pr. indskyder (herefter »den obligatoriske intervention«).
- 10 FITD har ligeledes mulighed for frivilligt at gribe ind til fordel for sine medlemmer i følgende to situationer (herefter de »frivillige interventioner«). I henhold til vedtægternes artikel 28 kan FITD for det første gribe ind i overdragelser af aktiver og passiver vedrørende et af dets medlemmer ved tvungen administrativ likvidation af dette medlem i stedet for at foretage en tilbagebetaling i henhold til indskudsgarantien. For det andet kan FITD i henhold til vedtægternes artikel 29, stk. 1, gribe ind ved finansiering, garantier, egenkapitalinvesteringer eller på andre tekniske måder med henblik på at støtte et af sine medlemmer, som er omfattet af den særlige administrationsordning, når der foreligger planer om genoprettelse, og når byrden antages at blive mindre i forhold til den, der ville være forbundet med FITD's intervention i tilfælde af tvungen administrativ likvidation af dette medlem.
- 11 Banca d'Italia er en offentlig myndighed, der fungerer som Den Italienske Republiks centralbank. Banken har status som selvstændigt retssubjekt i forhold til den italienske stat. Som medlem af Det Europæiske System af Centralbanker (ESCB) skal Banca d'Italia i henhold til artikel 127, stk. 5, TEUF bidrage til en smidig gennemførelse af de kompetente myndigheders politikker vedrørende tilsyn med kreditinstitutter og det finansielle systems stabilitet.
- 12 For at opfylde de mål, der fastsættes for den i den italienske banklov, navnlig for så vidt angår en fornuftig og forsigtig forvaltning af de virksomheder, der føres tilsyn med, har Banca d'Italia regulerende beføjelser, revisionsbeføjelser og talrige kompetencer til at give tilladelser. I henhold til disse beføjelser kan Banca d'Italia gribe ind i alle tilfælde, der antyder eksistensen af en bank, idet den skal tage hensyn til bankens kommercielle selvstændighed, og alene med det formål at efterprøve, om dens forvaltning er fornuftig og forsigtig.
- 13 I overensstemmelse med sine kompetencer har Banca d'Italia bl.a. godkendt FITD's vedtægter, den deltager som observatør uden stemmeret på FITD's møder og godkender i henhold til den italienske banklovs § 96b, stk. 1, litra d), FITD's interventioner til fordel sine medlemmer.

Sammenhængen og FITD's intervention til fordel for Tercas

- 14 Ved afgørelse af 30. april 2012 satte Ministero dell'Economia e delle Finanze (økonomi- og finansministeren, Italien) på opfordring af Banca d'Italia, som havde fundet uregelmæssigheder hos Tercas, sidstnævnte under særlig administration. Banca d'Italia udpegede derefter en ekstraordinær kommissær til at forvalte Tercas under den særlige administration.
- 15 I oktober 2013 indledte den ekstraordinære kommissær, efter at have evalueret forskellige muligheder, der kunne bringe Tercas' vanskeligheder til ophør, forhandlinger med BPB, som havde givet udtryk for sin interesse i at indskyde kapital i Tercas på betingelse af en forudgående revision af denne bank, og at FITD dækkede hele dens formueunderskud.
- 16 Den 28. oktober 2013 besluttede FITD's forretningsudvalg, efter anmodning fra Tercas' ekstraordinære kommissær i henhold til artikel 29 i FITD's vedtægter, at gribe ind til fordel for Tercas med et beløb på op til 280 mio. EUR. Beslutningen blev godkendt af FITD's bestyrelse den 29. oktober 2013. Den 4. november 2013 godkendte Banca d'Italia denne intervention i henhold til den italienske banklovs artikel 96b, stk. 1, litra d).
- 17 Den 18. marts 2014 besluttede FITD at indstille den planlagte intervention på grund af usikkerhed vedrørende Tercas' økonomiske og formuemæssige situation samt den skattemæssige behandling af interventionen. Der opstod nemlig uenighed mellem FITD's og BPB's eksperter efter den revision af Tercas' aktiver, som BPB havde anmodet om. De to parter nåede til enighed i forbindelse med en voldgiftsprocedure.
- 18 På grundlag af de konklusioner, som et revisions- og rådgivningsfirma præsenterede i en rapport af 26. maj 2014, og henset til omkostningerne ved interventionen, sammenholdt med omkostningerne ved kompensation i medfør af den obligatoriske intervention, besluttede forretningsudvalget og FITD's bestyrelse den 30. maj 2014 at gribe ind til fordel for Tercas.
- 19 Den 7. juli 2014 gav Banca d'Italia FITD tilladelse til denne intervention til fordel for Tercas. Nævnte intervention omfattede tre foranstaltninger, nemlig for det første et tilskud på 265 mio. EUR til dækning af Tercas' negative egenkapital, for det andet en garanti på 35 mio. EUR til dækning af den kreditrisiko, der er forbundet med visse af Tercas' eksponeringer, og for det tredje en garanti på 30 mio. EUR til dækning af omkostninger som følge af betaling af skat på den første foranstaltning (herefter »de omtvistede foranstaltninger«).
- 20 På Tercas' generalforsamling den 27. juli 2014, som var indkaldt af den ekstraordinære kommissær med samtykke fra Banca d'Italia, blev det besluttet dels at dække tabene delvist, bl.a. ved at nedskrive kapitalen til 0 og trække alle de ordinære aktier i omløb tilbage, dels at hæve kapitalen til 230 mio. EUR ved at udstede nye ordinære aktier, der skulle tilbydes til BPB. Denne kapitaltilførsel blev gennemført samme dag.
- 21 Den 1. oktober 2014 blev den særlige administration af Tercas ophævet, og BPB udpegede bankens nye ledelsesorganer.

Den administrative procedure og den omtvistede afgørelse

- 22 Den 8. august og den 10. oktober 2014 anmodede Kommissionen de italienske myndigheder om oplysninger om FITD's intervention til fordel for Tercas. De besvarede disse anmodninger om oplysninger den 16. september og den 14. november 2014.

- 23 Ved skrivelse af 27. februar 2015 meddelte Kommissionen Den Italienske Republik, at den havde besluttet at indlede proceduren i artikel 108, stk. 2, TEUF med hensyn til de omtvistede foranstaltninger. Den 24. april 2015 offentliggjorde Kommissionen åbningsafgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.
- 24 Den 23. december 2015 vedtog Kommissionen den omtvistede afgørelse, hvorved den fastslog, at de omtvistede foranstaltninger, som var blevet godkendt i strid med artikel 108, stk. 3, TEUF, udgjorde uforenelig og ulovlig støtte, som Den Italienske Republik havde ydet til Tercas, og anordnede tilbagesøgning af støtten.

Sagsbehandlingen for Retten og den appellerede dom

- 25 Den Italienske Republik (sag T-98/16), BPB (sag T-196/16) samt FITD, støttet af Banca d'Italia (sag T-198/16), anlagde hver især søgsmål til prøvelse af den omtvistede afgørelse.
- 26 I første række fastslog Retten i det væsentlige i den appellerede doms præmis 68, 69 og 89-91, at Kommissionen for at konkludere, at en støtteforanstaltning kan tilregnes staten, har så meget desto mere pligt til at fremføre indicier, der er tilstrækkelige til at godtgøre, at denne foranstaltning er blevet truffet under de offentlige myndigheders indflydelse eller effektive kontrol, når den omhandlede foranstaltning er blevet truffet af en privat enhed, end når den er blevet truffet af en offentlig virksomhed. I denne forbindelse bemærkede Retten, at i modsætning til en situation, hvor en foranstaltning, som er truffet af en offentlig virksomhed, tilregnes staten, kan Kommissionen med hensyn til en foranstaltning, der er truffet af en privat enhed, ikke nøjes med at fastslå, at det er usandsynligt, at de offentlige myndigheder ikke har udøvet indflydelse på eller effektiv kontrol med denne private enhed.
- 27 I anden række fastslog Retten i den appellerede doms præmis 132 – efter at den i denne doms præmis 114-131 havde analyseret de oplysninger, som Kommissionen havde lagt til grund for at finde, at de omtvistede foranstaltninger kunne tilregnes den italienske stat – at Kommissionen ikke i tilstrækkelig grad havde godtgjort, at de italienske offentlige myndigheder var implicerede i vedtagelsen af disse foranstaltninger, og følgelig heller ikke, at de kunne tilregnes staten som omhandlet i artikel 107, stk. 1, TEUF.
- 28 I tredje række fastslog Retten i den appellerede doms præmis 161 hvad angår begrebet »statsmidler« som omhandlet i artikel 107, stk. 1, TEUF – efter at den i denne doms præmis 139-160 havde analyseret de indicier, som var fremlagt i denne henseende i den omtvistede afgørelse – at Kommissionen ikke i tilstrækkelig grad havde godtgjort, at de omhandlede midler blev kontrolleret af de italienske offentlige myndigheder, og at midlerne således stod til rådighed for disse myndigheder. Efter Rettens opfattelse kunne Kommissionen således ikke konkludere, at det i virkeligheden, selv om FITD's intervention til fordel for Tercas blev gennemført i overensstemmelse med dette konsortiums vedtægter og i dets medlemmers interesse ved at anvende private midler, var disse myndigheder, som ved deres dominerende indflydelse på FITD traf bestemmelse om, at disse midler skulle anvendes til finansiering af en sådan intervention.
- 29 Eftersom den første af de betingelser, der kræves, for at en støtte kvalificeres som »statsstøtte« som omhandlet artikel 107, stk. 1, TEUF, nemlig at støtten er statsstøtte eller ydes ved hjælp af statsmidler, ikke var opfyldt, annullerede Retten den omtvistede afgørelse.

Retsforhandlingerne ved Domstolen og parternes påstande i appelsagen

30 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

- Den appellerede dom ophæves.
- Frifindelse i søgsmålene i første instans, for så vidt som disse anfægtede, at den omtvistede afgørelse godtgjorde, at betingelserne om, at de omtvistede foranstaltninger kan tilregnes staten, og at de finansieres af statsmidler, var opfyldt.
- Sagen hjemvises til Retten med henblik på en bedømmelse af de øvrige søgsmålsgrunde i første instans.
- Afgørelsen om sagsomkostningerne i første instans og under appelsagen udsættes.

31 Banca d'Italia, FITD, BPB og Den Italienske Republik har nedlagt følgende påstande:

- Appellen forkastes.
- Kommissionen tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

32 Ved processkrift indleveret til Domstolens Justitskontor den 30. juli 2019 har Fondazione Cassa di Risparmio di Pesaro, Montani Antaldi Srl, Fondazione Cassa di Risparmio di Fano, Fondazione Cassa di Risparmio di Jesi samt Fondazione Cassa di Risparmio della Provincia di Macerata fremsat anmodning om at måtte intervenere i nærværende sag til støtte for påstandene nedlagt af Den Italienske Republik, BPB, FITD og Banca d'Italia.

33 Ved kendelse afsagt af Domstolens præsident den 13. november 2019, Kommissionen mod Italien og Fondo interbancario di tutela dei depositi (C-425/19 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2019:980), blev interventionsanmodningen ikke taget til følge.

34 Den Italienske Republik har i medfør af artikel 16, stk. 3, i statuten for Den Europæiske Unions Domstol anmodet om, at Domstolen sættes som stor afdeling.

Appellen

35 Til støtte for appellen har Kommissionen fremsat to anbringender.

Om det første anbringende

Parternes argumentation

36 Det første anbringende om en tilsidesættelse af artikel 107, stk. 1, TEUF består af to led.

37 Med det første led har Kommissionen gjort gældende, at Retten begik en retlig fejl, idet den med henblik på at afgøre, om kravene om, at en støtte kan tilregnes staten, og at den ydes ved hjælp af statsmidler, var opfyldt i det foreliggende tilfælde, pålagde den en tungere bevisbyrde end den, der kræves i medfør af Domstolens praksis.

38 I første række har Kommissionen anført, at den i medfør af denne retspraksis – når den vil godtgøre, at de foranstaltninger, som er vedtaget af en enhed, der er adskilt fra staten, kan tilregnes de offentlige myndigheder – ved hjælp af en helhed af indicier, der fremgår af det foreliggende tilfælde, skal føre

bevis for disse myndigheders involvering i eller indflydelse på vedtagelsen af den pågældende foranstaltning, idet den skal godtgøre sandsynligheden for de offentlige myndigheders involvering, eller i hvert fald, at det er usandsynligt, at de ikke var involveret. Kommissionen har derimod ikke pligt til at godtgøre, at der foreligger en specifik tilskyndelse eller bindende instrukser afgivet af disse myndigheder til den enhed, som konkret har ydet støtten. Den skal heller ikke godtgøre denne involverings faktiske indvirkning på enhedens adfærd, eller at sidstnævntes adfærd ville have været anderledes, hvis den havde handlet selvstændigt. I denne henseende har Kommissionen navnlig præciseret, at den ikke har pligt til at godtgøre, at det, for at en foranstaltning kan tilregnes staten, forudsætter, at offentlighedens interesse afviger fra denne enheds interesse. Det bevisniveau, der kræves i henhold til Domstolens praksis, varierer ikke, alt efter om den enhed, der yder støtten, er offentligt eller privat ejet.

- 39 Ifølge Kommissionen tilsidesatte Retten i den appellerede doms præmis 69 og 89-91 denne retspraksis ved at pålægge den at opfylde et strengere bevisniveau end det, der følger heraf, for at godtgøre, at en støtteforanstaltning kan tilregnes de offentlige myndigheder, og for at bevise, at et indgreb er blevet foretaget ved hjælp af statsmidler, alene fordi støtteforanstaltningen i den foreliggende sag blev ydet af en privat enhed.
- 40 Efter Kommissionens opfattelse følger det heraf, at Retten i den appellerede doms præmis 114, 116, 117 og 127 foretog en urigtig bedømmelse af de indicier, som den havde fremlagt i denne henseende i den omtvistede afgørelse. Navnlig fastslog Retten med urette, at Kommissionen skulle føre positivt bevis for, at de omtvistede foranstaltninger var blevet vedtaget under de offentlige myndigheders afgørende indflydelse, således at institutionen havde pligt til at godtgøre, at disse myndigheder var involveret i alle faser af vedtagelsen af disse foranstaltninger, idet de afgav bindende instrukser, og at de offentlige myndigheders involvering havde påvirket de nævnte foranstaltningers indhold.
- 41 Kommissionen har desuden anført, at det er ulogisk at pålægge den en skærpet bevisbyrde i det tilfælde, hvor den enhed, som har vedtaget foranstaltningerne, er en privat enhed, eftersom den i en sådan situation pr. definition kun råder over et begrænset antal indicier til at godtgøre de offentlige myndigheders involvering. Når der ikke er organisatoriske forbindelser, skal denne involvering navnlig søges på grundlag af mindre synlige indicier.
- 42 I anden række har Kommissionen subsidiært gjort gældende, at FITD er en enhed, som Den Italienske Republik har tillagt specifikke ansvarsområder i medfør af direktiv 94/19. Henset til Domstolens praksis vedrørende den direkte virkning af direktiver, som ikke er gennemført eller er blevet gennemført forkert, navnlig dom af 10. oktober 2017, Farrell (C-413/15, EU:C:2017:745), kan dette konsortium følgelig anses for at være en gren af den italienske stat. Selv hvis Retten ikke begik en retlig fejl ved at finde, at der kræves et skærpet bevisniveau, når den enhed, der yder støtteforanstaltningen, er en privat enhed, behæftede den af denne grund alligevel den appellerede dom med en retlig fejl ved på FITD at anvende sondringen mellem private og offentlige enheder vedrørende kravene om, at en støtte skal tilregnes staten, og at den ydes ved hjælp af statsmidler.
- 43 I tredje række har Kommissionen anført, at det følger af artikel 11, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/49/EU af 16. april 2014 om indskudsgarantiordninger (EUT 2014, L 173, s. 149), at indskudsgarantiordninger med henblik på at forebygge et kreditinstituts sammenbrud kan træffe »alternative foranstaltninger«. Anvendelsen af et sådant instrument er imidlertid undergivet en betingelse om, at der ikke er truffet nogen afviklingsforanstaltninger i forhold til det pågældende kreditinstitut. Det følger af artikel 32, stk. 4, litra d), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/59/EU af 15. maj 2014 om et regelsæt for genopretning og afvikling af kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af Rådets direktiv 82/891/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/24/EF, 2002/47/EF, 2004/25/EF, 2005/56/EF, 2007/36/EF, 2011/35/EU, 2012/30/EU og 2013/36/EU samt forordning (EU) nr. 1093/2010 og (EU) nr. 648/2012 (EUT 2014,

L 173, s. 190), at der kun kan træffes en afviklingsforanstaltning, hvis der kræves »ekstraordinær finansiel støtte fra det offentlige«, hvilken støtte i samme direktivs artikel 2, stk. 1, nr. 28), defineres som »statsstøtte som omhandlet i artikel 107, stk. 1, [TEUF]«.

- 44 Eftersom det som følge af det skærpede bevisniveau, som Retten anvendte, ville være praktisk talt umuligt for Kommissionen at bevise anvendelsen af statsmidler og tilregnelsen til staten ved foranstaltninger, der træffes af indskudsgarantiordningerne, når disse består af private banker, kan disse ordninger således gang på gang vedtage »alternative foranstaltninger« som omhandlet i artikel 11, stk. 3, i direktiv 2014/49, uden at de skal iværksætte afviklingsproceduren omhandlet i artikel 32 i direktiv 2014/59. Den appellerede dom giver således medlemsstaterne og bankerne mulighed for at omgå eller i hvert fald at svække virkningerne af lovgivningen på bankunionens område.
- 45 Med det første anbringendes andet led har Kommissionen gjort gældende, at Retten begik en retlig fejl ved ikke at foretage en samlet analyse af de bevisindicer, som denne institution havde fremlagt for at godtgøre, at betingelserne om tilregnelser og statsmidler var opfyldt i den foreliggende sag.
- 46 Herved fraveg Retten Domstolens praksis om, at indiciernes bevisværdi skal bedømmes ved at undersøge dem samlet, selv om disse indicier individuelt set og uden for deres sammenhæng ikke nødvendigvis er afgørende.
- 47 Indtagelsen af en sådan fejlagtig tilgang i den appellerede doms præmis 96-99 ledte for det første Retten til at finde, at FITD's interventioner tilsigter at forfølge medlemmernes private interesser, uden at den angav de grunde, der begrundede en sådan konstatering. For det andet så Retten i den appellerede doms præmis 100-106 bort fra arten af det offentlige mandat, som FITD var blevet tildelt i den italienske lovgivning, idet den fastslog, at mandatet var begrænset til obligatoriske interventioner, dvs. kompensation til indskydere. Efter Kommissionens opfattelse er de frivillige interventioner snævert forbundet med de obligatoriske interventioner, eftersom de førstnævnte kun kan foretages, hvis de er mindre byrdefulde end en eventuel obligatorisk intervention. For det tredje forkastede Retten i den appellerede doms præmis 115, 116 og 126 et efter et med urette de indicier, som Kommissionen havde fremlagt vedrørende Banca d'Italias involvering i indrømmelsen af de omtvistede foranstaltninger, selv om disse indicier samlet set gjorde det muligt at tilregne den italienske stat de omtvistede foranstaltninger.
- 48 Den Italienske Republik, BPB, FITD og Banca d'Italia har principalt gjort gældende, at det første anbringende bør afvises. De har i denne henseende anført, at Kommissionen under dække af at gøre gældende, at Retten begik en retlig fejl, ønsker at opnå, at Domstolen foretager en fornyet bedømmelse af de faktiske omstændigheder og af beviserne i forhold til den, som blev foretaget i den appellerede dom, navnlig for så vidt angår de omtvistede foranstaltningers tilregnelser til staten og arten af det mandat, som er tildelt FITD.
- 49 Den Italienske Republik har endvidere gjort gældende, at Kommissionens argument om, at Retten burde have analyseret beviserne under hensyn til sammenhængen for de forhandlinger, der foregik mellem FITD, BPB og den ekstraordinære kommissær, bør afvises, eftersom appellen ikke har anfægtet den appellerede doms præmis 125-132, hvori Retten undersøgte dette spørgsmål.
- 50 Subsidiært har Den Italienske Republik, BPB, FITD og Banca d'Italia anført, at det første anbringende er ugrundet.
- 51 Kommissionen har bestridt argumenterne om, at det første anbringende angiveligt bør afvises, idet den har anført, at den med dette anbringende har rejst spørgsmål om et retligt kriterium, som Retten lagde til grund ved undersøgelsen af de beviser, der var blevet fremlagt for at godtgøre den indflydelse, som de italienske myndigheder udøvede på FITD's afgørelser.

Domstolens bemærkninger

– Formaliteten

- 52 Det fremgår af artikel 256, stk. 1, TEUF og artikel 58, stk. 1, i statuten for Den Europæiske Unions Domstol, at appel er begrænset til retsspørgsmål, og at det derfor alene er Retten, der har kompetence til at fastlægge og bedømme de relevante faktiske omstændigheder og til at tage stilling til bevismaterialet. Bedømmelsen af de faktiske omstændigheder og beviser er ikke et retsspørgsmål, der som sådan kan efterprøves af Domstolen under en appelsag, medmindre disse omstændigheder og beviser er blevet urigtigt gengivet. En sådan urigtig gengivelse af omstændighederne skal fremgå på åbenbar vis af sagsakterne, uden at det skal være fornødent at foretage en fornyet vurdering af de faktiske omstændigheder og beviserne (dom af 10.7.2019, VG mod Kommissionen, C-19/18 P, EU:C:2019:578, præmis 47 og den deri nævnte retspraksis).
- 53 Når Retten har fastslået eller vurderet de faktiske omstændigheder, har Domstolen derimod kompetence til at gennemføre sin kontrol, når Retten har fastlagt disse faktiske omstændigheders retlige beskaffenhed og herved har haft anledning til at drage retlige konklusioner (dom af 22.11.2012, E.ON Energie mod Kommissionen, C-89/11 P, EU:C:2012:738, præmis 65 og den deri nævnte retspraksis). Domstolens prøvelsesret omfatter navnlig spørgsmålet om, hvorvidt reglerne om bevisbyrde og bevisførelse er overholdt, samt om Retten har lagt korrekte retlige kriterier til grund ved sin bedømmelse af de faktiske omstændigheder og beviserne (jf. i denne retning dom af 18.1.2017, Toshiba mod Kommissionen, C-623/15 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2017:21, præmis 39 og den deri nævnte retspraksis).
- 54 I det foreliggende tilfælde skal det for det første fastslås, at Kommissionen med argumentationen som led i sit første appelanbringende ikke har kritiseret Rettens bedømmelse af de faktiske omstændigheder vedrørende bevisværdien af de indicier, som den havde fremlagt for Retten, men Rettens anvendelse af reglerne om bevisbyrde og bevisførelse med henblik på bedømmelsen af disse indicier samt kvalificeringen af de omtvistede foranstaltninger.
- 55 For det andet skal det hvad angår den formalitetsindsigelse, der er nævnt i nærværende doms præmis 49, bemærkes, at det fremgår af artikel 256, stk. 1, andet afsnit, TEUF, artikel 58, stk. 1, i statuten for Den Europæiske Unions Domstol og artikel 168, stk. 1, litra c), i Domstolens procesreglement, at et appelskrift præcist skal angive, hvilke elementer der anfægtes i den dom, som påstås ophævet, samt de retlige argumenter, der særligt støtter denne påstand, idet appellen eller det pågældende anbringende i modsat fald afvises (dom af 10.7.2014, Telefónica og Telefónica de España mod Kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, præmis 29 og den deri nævnte retspraksis). I den foreliggende sag skal det blot bemærkes, at Kommissionen i appelskriftet har præciseret, at den navnlig har anfægtet den appellerede doms præmis 126.
- 56 På denne baggrund kan det første appelanbringende antages til realitetsbehandling.

– Realiteten

- 57 Hvad angår det første anbringendes første led skal det indledningsvis bemærkes, at kvalificeringen som »statsstøtte« som omhandlet i artikel 107, stk. 1, TEUF forudsætter, at fire betingelser er opfyldt, nemlig at der skal foreligge en statslig indgriben eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler, og at denne foranstaltning skal kunne påvirke samhandelen mellem medlemsstater, give modtageren en selektiv fordel og fordreje eller true med at fordreje konkurrencen (dom af 15.5.2019, Achema m.fl., C-706/17, EU:C:2019:407, præmis 46 og den deri nævnte retspraksis).

- 58 Hvad angår eksistensen af en statslig indgriben eller støtte, der ydes ved hjælp af statsmidler, som er den eneste betingelse, der er omhandlet i den foreliggende sag, skal det bemærkes, at betingelsen for at anse fordele for »støtte« som omhandlet i artikel 107, stk. 1, TEUF for det første er, at disse ydes direkte eller indirekte ved hjælp af statsmidler, og for det andet, at de kan tilregnes staten (jf. i denne retning dom af 15.5.2019, Achema m.fl., C-706/17, EU:C:2019:407, præmis 47 og den deri nævnte retspraksis).
- 59 Hvad nærmere bestemt angår foranstaltningens tilregnelser til staten har Domstolen fastslået, at dette ikke kan udledes af den omstændighed alene, at den nævnte foranstaltning er blevet truffet af en offentlig virksomhed. Selv om staten er i stand til at kontrollere en offentlig virksomhed og udøve en dominerende indflydelse på dennes transaktioner, er der nemlig ikke uden videre formodning for, at den faktisk udøver denne kontrol i et konkret tilfælde. Det er også nødvendigt at undersøge, om de offentlige myndigheder på den ene eller den anden måde må anses for at være impliceret i vedtagelsen af den pågældende foranstaltning (jf. i denne retning dom af 16.5.2002, Frankrig mod Kommissionen, C-482/99, EU:C:2002:294, præmis 50-52, af 23.11.2017, SACE og Sace BT mod Kommissionen, C-472/15 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2017:885, præmis 34, og af 10.12.2020, Comune di Milano mod Kommissionen, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, præmis 46).
- 60 Den omstændighed, at en støtteforanstaltning, som er truffet af en offentlig virksomhed, kan tilregnes staten, kan således fastslås på grundlag af en bedømmelse af sagens omstændigheder som helhed og den sammenhæng, hvori foranstaltningen er truffet. Der kan i denne forbindelse ikke stilles krav om bevis for, at de offentlige myndigheder konkret ved en præcis anvisning har tilskyndet en offentlig virksomhed til at træffe den pågældende støtteforanstaltning (jf. i denne retning dom af 16.5.2002, Frankrig mod Kommissionen, C-482/99, EU:C:2002:294, præmis 53 og 55, af 23.11.2017, SACE og Sace BT mod Kommissionen, C-472/15 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2017:885, præmis 35, og af 10.12.2020, Comune di Milano mod Kommissionen, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, præmis 47 og den deri nævnte retspraksis).
- 61 Særligt er ethvert indicium relevant, som i det konkrete tilfælde indikerer, enten at de offentlige myndigheder er impliceret deri, eller at det er usandsynligt, at de ikke er impliceret i vedtagelsen af en foranstaltning, når endvidere henses til dennes rækkevidde, indhold eller hermed forbundne betingelser, eller at disse myndigheder ikke er impliceret i vedtagelsen af nævnte foranstaltning (dom af 10.12.2020, Comune di Milano mod Kommissionen, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, præmis 48).
- 62 De indicier, der gør det muligt at konkludere, at der foreligger en sådan tilregnelser, omfatter desuden det forhold, at den pågældende offentlige virksomhed ikke kunne træffe den omtvistede afgørelse uden at tage hensyn til kravene fra de offentlige myndigheder eller til direktiverne fra de offentlige myndigheder, integrationen af den offentlige virksomhed i den offentlige forvaltning, karakteren af dens aktiviteter, og om disse udøves på markedet under normale konkurrencevilkår med deltagelse fra private erhvervsdrivende, virksomhedens juridiske status eller udstrækningen af de offentlige myndigheders kontrol med administrationen af virksomheden (jf. i denne retning dom af 16.5.2002, Frankrig mod Kommissionen, C-482/99, EU:C:2002:294, præmis 55 og 56, og af 23.11.2017, SACE og Sace BT mod Kommissionen, C-472/15 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2017:885, præmis 36).
- 63 I det foreliggende tilfælde skal det indledningsvis bemærkes, at Retten i den appellerede doms præmis 70 fastslog, at Kommissionen i den omtvistede afgørelse ikke havde søgt at sondre mellem den omstændighed, at støtten skal kunne tilregnes staten, og den omstændighed, at støtten skal være ydet ved hjælp af statsmidler. På samme måde har Kommissionen i appelskriftet hvad angår det andet krav blot anført, at Retten i den appellerede doms præmis 91 henviste til sin egen begrundelse for kravet om tilregnelser. Endelig har Kommissionen med det første appellanbringendes første led ikke omtalt nogen af de grunde, der fremgår af den appellerede doms præmis 133-161, som netop vedrører undersøgelsen af kravet om, at støtten ydes ved hjælp af statsmidler.

- 64 Under disse omstændigheder skal alene kravet om, at de omtvistede foranstaltninger skal kunne tilregnes de italienske myndigheder, undersøges.
- 65 I første række skal det indledningsvis bemærkes, at Retten i den appellerede doms præmis 63-68 og 83-86 henviste til Domstolens praksis vedrørende tilregnelsen af en støtte til de offentlige myndigheder, når fordelene indrømmes af enheder, der ikke henhører under staten. I den appellerede doms præmis 68 fremhævede Retten navnlig under henvisning til præmis 50-52 og 55 i dom af 16. maj 2002, Frankrig mod Kommissionen (C-482/99, EU:C:2002:294), at selv i et tilfælde, hvor støtten ydes af en offentlig virksomhed, kan det ikke formodes, at de offentlige myndigheder udøver en kontrol, og Kommissionen skal råde over en helhed af indicier, der fremgår af sagens faktiske omstændigheder og den sammenhæng, hvori den finansielle bistand er blevet ydet, med henblik på at fastslå, i hvilken grad de offentlige myndigheder har været impliceret i tildelingen af støtten gennem en offentlig virksomhed.
- 66 Først efter henvisningen til denne retspraksis fastslog Retten i den appellerede doms præmis 69, at den »pligt, som påhviler Kommissionen« til at råde over sådanne indicier, »er endnu mere nødvendig« i et tilfælde, hvor den omhandlede foranstaltning er truffet af en privat enhed. Som Retten bemærkede i denne præmis 69, kan Kommissionen nemlig ikke støtte sig på kapitalforholdet mellem en sådan enhed og staten, eftersom et sådant forhold ikke foreligger i et tilfælde af denne art.
- 67 I lyset af disse betragtninger fastslog Retten i denne doms præmis 87-90, at Kommissionen i den foreliggende sag ikke kunne støtte sig på, at det var usandsynligt, at de offentlige myndigheder ikke havde udøvet indflydelse på eller effektiv kontrol med den private enhed, der udbetalte støtten, men at denne institution i en sådan situation tværtimod er så meget desto mere forpligtet til at præcisere og underbygge de »tilstrækkelige indicier« for, at den omhandlede støtteforanstaltning var blevet truffet under de offentlige myndigheders indflydelse eller effektive kontrol, og at foranstaltningen derfor kunne tilregnes staten.
- 68 I den appellerede doms præmis 94-132 analyserede Retten endelig de indicier, som Kommissionen havde fremført, og fastslog efter denne analyse, at de omtvistede foranstaltninger ikke kunne tilregnes de italienske myndigheder.
- 69 Ved at nå til de konstateringer, som er anført i den appellerede doms præmis 68 og 69 samt 88-90, tilsidesatte Retten således ikke den retspraksis, der er nævnt i nærværende doms præmis 58-62, hvorefter det tilkommer Kommissionen på grundlag af en helhed af indicier at godtgøre, at de omhandlede foranstaltninger kunne tilregnes staten, og pålagde dermed heller ikke Kommissionen at opfylde et skærpet bevisniveau, alene fordi FITD er en privat enhed.
- 70 Med sådanne konstateringer noterede Retten sig, som det navnlig fremgår af den appellerede doms præmis 87 og 88, nemlig for det første blot de objektive forskelle, der er mellem en situation, hvor den enhed, der udbetaler støtten, er en offentlig virksomhed, og en situation som i det foreliggende tilfælde, hvor denne enhed, dvs. FITD, er privat.
- 71 For det andet udledte Retten i den appellerede doms præmis 69, 89 og 90 følgerne af disse objektive forskelle for at præcisere den type af indicier, der i den foreliggende sag ville gøre det muligt at godtgøre, at de omtvistede foranstaltninger kunne tilregnes de italienske myndigheder.
- 72 I modsætning til, hvad Kommissionen har gjort gældende, er de indicier, som i en situation som det foreliggende tilfælde, hvor den enhed, der har udbetalt støtten, er privat, er egnede til at godtgøre, at foranstaltningen kan tilregnes staten, således anderledes end de indicier, der kræves, såfremt den enhed, der udbetaler støtten, er en offentlig virksomhed.

- 73 Herved pålagde Retten ikke et anderledes bevisniveau, men anvendte derimod den retspraksis, der er nævnt i nærværende doms præmis 60, hvorefter de indicier, som er egnede til at godtgøre en støtteforanstaltningens tilregnelighed, fremgår af sagens faktiske omstændigheder og den sammenhæng, hvori denne foranstaltning blev truffet, idet manglen på kapitalforhold mellem den pågældende enhed og staten i denne henseende har en vis betydning.
- 74 Kommissionens argument om, at Retten gjorde de omhandlede foranstaltningers tilregnelighed til de italienske myndigheder betinget af, at disse myndigheder påvirkede alle stadier af gennemførelsen af FITD's pågældende intervention, er endvidere støttet på en urigtig læsning af den appellerede doms præmis 114. I denne præmis bemærkede Retten nemlig blot, at der skal foretages en undersøgelse af de faktorer, som lå til grund for, at Kommissionen i den omtvistede afgørelse selv fandt, at disse myndigheder havde beføjelser og midler til at udøve indflydelse under samtlige stadier af gennemførelsen af de omtvistede foranstaltninger.
- 75 Det er ligeledes med urette, at Kommissionen har anført, at Retten i den appellerede doms præmis 116 fastslog, at Kommissionen for at godtgøre, at staten kan tilregnes en foranstaltning truffet af en privat enhed, skulle bevise, at de offentlige myndigheders involvering i nævnte foranstaltning havde haft en indvirkning. Som generaladvokaten anførte i punkt 97 i forslaget til afgørelse, undersøgte Retten i denne præmis 116 nemlig ikke, om Banca d'Italias intervention havde haft konkret indflydelse på de omtvistede foranstaltningers indhold, men fandt blot, dels at denne nationale myndighed ikke havde nogen beføjelse til at påvirke disse foranstaltningers indhold, dels at Banca d'Italia kun kan kontrollere, at de nævnte foranstaltninger var forenelige med retsfor skrifterne, med henblik på tilsyn.
- 76 I den appellerede doms præmis 117 og 127 fastslog Retten endelig heller ikke, at konstateringen af, at de omtvistede foranstaltninger kunne tilregnes de italienske myndigheder, forudsatte, at Kommissionen godtgjorde, at Banca d'Italia har beføjelser til at pålægge indskudsgarantiordningerne at træffe interventionsforanstaltninger som de omtvistede foranstaltninger. Som led i undersøgelsen af de indicier, som Kommissionen lagde til grund i den omtvistede afgørelse med henblik på at konkludere, at de omtvistede foranstaltninger kunne tilregnes den italienske stat, fastslog Retten nemlig blot, at Banca d'Italias opfordring til FITD og BPB om at nå til en »afbalanceret aftale« ikke skulle give disse parter anvisninger og ikke havde den mindste indflydelse på FITD's beslutning om at gribe ind til fordel for Tercas gennem de omtvistede foranstaltninger.
- 77 I den anden række skal det hvad angår Kommissionens argumenter om arten af FITD bemærkes, som generaladvokaten har anført i punkt 128 og 129 i forslaget til afgørelse, at Domstolen har afklaret begrebet »statsligt organ« for at give borgerne mulighed for at støtte ret på ubetingede og tilstrækkeligt præcise bestemmelser i et direktiv, der ikke er blevet gennemført eller ikke er blevet gennemført korrekt, over for organer eller enheder, som er undergivet statens myndighed eller kontrol, eller som har særlige beføjelser i forhold til dem, der følger af de regler, der finder anvendelse i forholdet mellem borgerne (jf. i denne retning dom af 10.10.2017, Farrell, C-413/15, EU:C:2017:745, præmis 33). Dette begreb er således ikke blevet udviklet for at kunne kvalificere foranstaltninger, der træffes af sådanne organer eller enheder, som statsstøtte og kan følgelig ikke overføres på spørgsmålet om, hvorvidt staten kan tilregnes støtteforanstaltninger.
- 78 I tredje række skal det hvad angår risikoen for omgåelse af lovgivningen inden for bankunionen blot bemærkes, at Kommissionens argument er støttet på forudsætningen om, at det angiveligt skærpede bevisniveau vedrørende tilregnelighed til staten, som Retten anvendte, i praksis ville gøre det umuligt for Kommissionen at godtgøre denne tilregnelighed vedrørende foranstaltninger, der træffes af indskudsgarantiordningerne. For det første fremgår det af nærværende doms præmis 65-73, at Retten ikke anvendte et sådant skærpet bevisniveau. Selv om det måtte findes, at de omtvistede foranstaltninger i det foreliggende tilfælde ikke kan tilregnes den italienske stat, indebærer denne omstændighed, som generaladvokaten anførte i punkt 125 i forslaget til afgørelse, for det andet ikke, at en foranstaltning, der træffes af en indskudsgarantiordning, aldrig kan kvalificeres som statsstøtte

og dermed aldrig kan udløse den afviklingsprocedure, som er omhandlet i artikel 32 i direktiv 2014/59. Denne kvalificering er nemlig fortsat mulig, men afhænger af kendetegnene ved indskudsgarantiordningen og den pågældende foranstaltning.

- 79 Henset til samtlige de ovenstående betragtninger skal det første anbringendes første led forkastes.
- 80 Hvad angår det første anbringendes andet led skal det fastslås, at det er støttet på en urigtig læsning af den appellerede dom, eftersom Retten i modsætning til, hvad Kommissionen har anført, ikke undlod at foretage en samlet analyse af de indicier, som Kommissionen havde fremlagt for at godtgøre, at FITD's intervention kunne tilregnes den italienske stat.
- 81 I første række opregnede Retten nemlig i den appellerede doms præmis 71-82 samtlige disse indicier ved at sammenfatte dem.
- 82 I anden række analyserede Retten i den appellerede doms præmis 96-105 som led i undersøgelsen af det offentlige mandat, som FITD var tildelt, alle de indicier, som Kommissionen havde fremlagt i denne henseende. Først efter denne analyse konkluderede Retten i denne doms præmis 106, at FITD's frivillige intervention som den i det foreliggende tilfælde omhandlede ikke indebærer anvendelse af et offentligt mandat, eftersom interventionen har et andet formål end det formål med tilbagebetalingerne af indskud, der foreskrives som led i direktiv 94/19.
- 83 I tredje række fastslog Retten som led i undersøgelsen af FITD's selvstændighed ved vedtagelsen af de omtvistede foranstaltninger – efter at den havde bemærket, at FITD handler »i [sine medlemmers] interesse«, og at der ikke foreligger »nogen faktorer med hensyn til organisationen«, som forbinder det med de italienske myndigheder – i den appellerede doms præmis 114, at det var »i dette lys«, at der skulle foretages en undersøgelse af de faktorer, som Kommissionen havde lagt til grund i den omtvistede afgørelse. I nævnte præmis 114 fastslog Retten ligeledes, at det skulle efterprøves, om »de indicier«, som Kommissionen havde fremlagt, var tilstrækkelige til at godtgøre, at de omtvistede foranstaltninger kunne tilregnes den italienske stat. Retten foretog denne efterprøvelse i den appellerede doms præmis 115 og 131, idet den navnlig i nævnte doms præmis 125-127 inkluderede analysen af »den sammenhæng, hvori FITD's intervention til fordel for Tercas [var] blevet vedtaget«.
- 84 Det skal på denne baggrund fastslås, som det fremgår af den appellerede doms præmis 132, at det var på grundlag af en analyse af samtlige de indicier, som Kommissionen havde lagt til grund, stillet i deres sammenhæng, og følgelig i overensstemmelse med den retspraksis, der er nævnt i nærværende doms præmis 60, at Retten fastslog, at denne institution havde begået en retlig fejl ved i 133. betragtning til den omtvistede afgørelse at finde, at den havde påvist, at de italienske myndigheder havde udøvet betydelig offentlig kontrol i forbindelse med sammensætningen af FITD's intervention til støtte for Tercas.
- 85 Henset til de ovenstående betragtninger skal det første anbringendes andet led forkastes, og følgelig skal det første anbringende forkastes i sin helhed.

Om det andet anbringende

Parternes argumentation

- 86 Med det andet anbringende har Kommissionen gjort gældende, at Retten foretog en urigtig gengivelse af de omhandlede faktiske omstændigheder samt af italiensk ret.

- 87 For det første foretog Retten i den appellerede doms præmis 116 en åbenbart urigtig gengivelse af den italienske banklovs artikel 96b, stk. 1, idet den fastslog, at Banca d'Italia kun havde udøvet en legalitetskontrol af de omtvistede foranstaltninger og ikke en kontrol af hensigtsmæssigheden. For så vidt som det fremgår af den nævnte bestemmelse, at Banca d'Italia giver tilladelse til interventioner til støtte for banker »under hensyntagen til beskyttelsen af indskydere og banksystemets stabilitet«, går den kontrol, som den offentlige myndighed kan udøve, nemlig ud over den blotte efterprøvelse af lovligheden af de omtvistede foranstaltninger, og den kan således føre til en efterprøvelse af, om sådanne foranstaltninger opfylder bank- og finanspolitikens målsætninger.
- 88 For det andet har Kommissionen anført, at Retten i den appellerede doms præmis 153 og 154 foretog en urigtig gengivelse af indholdet af artikel 21 i FITD's vedtægter, idet den fastslog, at metoden til finansiering af de frivillige interventioner var anderledes end for de obligatoriske interventioner.
- 89 I denne henseende har Kommissionen præciseret, at den omstændighed, at indledningen af den appellerede doms præmis 153 indeholder udtrykket »endvidere«, ikke giver mulighed for at konkludere, at den heri indeholdte argumentation er fremsat for fuldstændighedens skyld, og at klagepunkterne rettet mod denne argumentation derfor er uvirksomme. Ifølge Kommissionen var det nemlig netop i denne præmis, at Retten forkastede dens argument om, at de bidrag, som konsortiets medlemmer betalte til FITD, var obligatoriske og derfor udgjorde midler af statslig art.
- 90 Den Italienske Republik, BPB, FITD og Banca d'Italia har principalt gjort gældende, at det andet anbringende bør afvises, og, subsidiært, at det er ugrundet og under alle omstændigheder uvirksomt.

Domstolens bemærkninger

- 91 Med det andet anbringende har Kommissionen gjort gældende, at Retten i den appellerede doms præmis 116, 153 og 154 foretog en urigtig gengivelse af henholdsvis national ret og de omhandlede faktiske omstændigheder.
- 92 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at det følger af den retspraksis, der er nævnt i nærværende doms præmis 52, at bedømmelsen af de faktiske omstændigheder ikke er et retsspørgsmål, der som sådan kan efterprøves af Domstolen, medmindre disse omstændigheder er blevet forkert gengivet.
- 93 Hvad angår undersøgelsen under en appelsag af Rettens vurderinger i forhold til national ret er Domstolen på samme måde kun kompetent til at efterprøve, om denne ret er blevet gengivet forkert (jf. i denne retning dom af 9.11.2017, TV2/Danmark mod Kommissionen, C-649/15 P, EU:C:2017:835, præmis 49 og den deri nævnte retspraksis).
- 94 Som anført i samme præmis 52 i nærværende dom skal den urigtige gengivelse af omstændighederne endelig fremgå på åbenbar vis af sagsakterne, uden at det skal være fornødent at foretage en fornyet vurdering af de faktiske omstændigheder og beviserne (jf. i denne retning dom af 9.11.2017, TV2/Danmark mod Kommissionen, C-649/15 P, EU:C:2017:835, præmis 50 og den deri nævnte retspraksis).
- 95 Hvad angår den angiveligt urigtige gengivelse af national ret i den foreliggende sag skal det bemærkes, at Retten i den appellerede doms præmis 116 anførte, at Banca d'Italia i henhold til den italienske banklovs artikel 96b, stk. 1, litra d), giver tilladelse til indskudsgarantiordningernes interventioner »under hensyntagen til beskyttelsen af indskydere og banksystemets stabilitet«.
- 96 Denne bestemmelses ordlyd giver mulighed for at anse Banca d'Italia for at være bemyndiget til, ligesom andre myndigheder, der ligeledes skal beskytte de offentlige interesser, at foretage en kontrol med indskudsgarantiordningernes interventioner i forhold til de gældende retsregler med henblik på at beskytte de nævnte interesser.

- 97 Det skal endvidere bemærkes, at Retten i den appellerede doms præmis 116 anførte de retlige rammer, hvori den italienske banklovs artikel 96b, stk. 1, litra d), indgår, i lyset af hvilke denne bestemmelse ifølge Retten skal fortolkes. I henhold til den italienske banklovs artikel 5 udøver Banca d'Italia sine tilsynsopgaver »under hensyntagen til en fornuftig og forsigtig forvaltning af de virksomheder, der er underlagt dens kontrol, den overordnede stabilitet, effektivitet og et konkurrencedygtigt finansielt system, samt at reglerne overholdes«. Det fremgår desuden af den appellerede doms præmis 116, at Banca d'Italia i medfør af den italienske banklovs artikel 19 skal tillade et vist antal større beslutninger, der træffes af bankerne, f.eks. beslutninger om opkøb.
- 98 På denne baggrund følger det i modsætning til, hvad Kommissionen har anført, ikke åbenbart af det udtryk »under hensyntagen til beskyttelsen af indskydere og banksystemets stabilitet«, der fremgår af den italienske banklovs artikel 96b, stk. 1, litra d), at Banca d'Italia udøvede en kontrol med hensigtsmæssigheden af indskudsgarantiordningernes interventioner, såsom de omtvistede foranstaltninger, hvorfor Kommissionen ikke har godtgjort, at Retten i den appellerede doms præmis 116 foretog en urigtig gengivelse af denne bestemmelse ved at fastslå, at Banca d'Italia kun udøver en kontrol af interventionsforanstaltningernes forenelighed med de retlige rammer som led i sine tilsynsopgaver.
- 99 Hvad angår den angiveligt urigtige gengivelse af artikel 21 i FITD's vedtægter skal det bemærkes, at Kommissionens argumenter er støttet på en urigtig læsning af den appellerede dom, eftersom Retten i modsætning til, hvad denne institution har anført, i denne doms præmis 153 og 154 ikke fastslog, at metoden til finansiering af de frivillige interventioner var anderledes end for de obligatoriske interventioner.
- 100 Som led i undersøgelsen af den angiveligt obligatoriske karakter af de bidrag, som FITD benyttede til at foretage den omhandlede intervention, fastslog Retten i den appellerede doms præmis 153 – som generaladvokaten har anført i punkt 177 i forslaget til afgørelse – for det første nemlig blot, at de nævnte bidrag i modsætning til de midler, der er nødvendige for konsortiets drift, blev anset for at være forskud »fra FITD's medlemmer, der forvalter dem som befuldmægtiget«.
- 101 For det andet fastslog Retten i den appellerede doms præmis 154, at det vedrørende de frivillige interventioner er forpligtelsen til at bidrage til interventionen og ikke metoden til finansiering af disse bidrag, der udspringer af en privat vedtægtsmæssig bestemmelse, idet Retten fremhævede, at interventionspligten udspringer af en lovgivningsmæssig bestemmelse, når »staten specifikt pålægger [FITD] at forvalte de bidrag, som medlemmerne har givet i henhold til den lovmæssige garanti for [...] indskud«.
- 102 På denne baggrund skal det andet anbringende forkastes som ugrundet, uden at det er fornødent at tage stilling til, om det kan antages til realitetsbehandling.
- 103 Da ingen af de af Kommissionen fremsatte to anbringender til støtte for dens appel er blevet tiltrådt, skal denne forkastes i sin helhed.

Sagsomkostninger

- 104 I henhold til procesreglementets artikel 184, stk. 2, træffer Domstolen afgørelse om sagsomkostningerne, såfremt appellen ikke tages til følge. Samme reglements artikel 138, stk. 1, der i medfør af reglementets artikel 184, stk. 1, finder anvendelse i appelsager, fastsætter, at det pålægges den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom.
- 105 Da Den Italienske Republik, BPB, FITD og Banca d'Italia har nedlagt påstand om, at Kommissionen tilpligtes at betale sagsomkostningerne, og Kommissionen har tabt sagen, bør det pålægges denne at betale sagsomkostningerne.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Store Afdeling):

- 1) **Appellen forkastes.**
- 2) **Europa-Kommissionen betaler sagsomkostningerne.**

Underskrifter